

IX kadencja



KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI ADMINISTRACJI I SPRAW
WEWNĘTRZNYCH
(NR 91)
z dnia 15 grudnia 2021 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych (nr 91)

15 grudnia 2021 r.

Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Wiesława Szczepańskiego (Lewica)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

- uzupełnienie składu osobowego podkomisji stałej do spraw obywatelskich, cudzoziemców i migracji;
- pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o dokumentach paszportowych (druk nr 1833).

W posiedzeniu udział wzięli: **Paweł Szefernaker** sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji wraz ze współpracownikami oraz **Marcin Jakubowski** dyrektor Departamentu Konsularnego Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Magda Jedynak**, **Anna Ornat** i **Anna Pilarska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Tomasz Czech**, **Krzysztof Karkowski** i **Piotr Podczaski** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Otwieram posiedzenie Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych. Stwierdzam kworum. Porządkiem obrad dzisiejszego posiedzenia Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych będzie pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o dokumentach paszportowych (druk nr 1833) – uzasadnia minister spraw wewnętrznych i administracji. I punkt drugi: uzupełnienie składu osobowego podkomisji stałej do spraw obywatelskich, cudzoziemców i migracji. Czy są uwagi do porządku obrad?

Nie widzę. Chciałbym, żebyśmy przesunęli ten punkt drugi na punkt pierwszy i uzupełnili skład osobowy, ponieważ myślę, że nie będziemy dzisiaj długo debatowali i chciałbym przekazać projekt do podkomisji stałej, a wiem, że brakuje tam dwóch osób. Przepraszam sekretariat, dwóch osób nam brakuje, tak?

Sekretarz Komisji Anna Pilarska:

Tak.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Czy jest zgoda na to, żeby punkt drugi był pierwszy?

Głosy z sali:

Tak.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

To bardzo bym prosił o zgłoszenie kandydatów tylko kluby, które mają wakat w składzie osobowym podkomisji. Rozumiem, że klub Prawa i Sprawiedliwości ma wakat i chyba klub Koalicji Obywatelskiej, dobrze mówię? Tak.

Czy ze strony Prawa i Sprawiedliwości jest zgoda na przedłożenie kandydatury?

Poseł Zdzisław Szipiera (PiS):

Jest zgoda. Panie przewodniczący, szanowni państwo, chciałbym zgłosić pana posła Mariusza Goska na członka podkomisji. Dziękuję.

Poseł Mariusz Gosek (PiS):

Wyrażam zgodę, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Klub Koalicji Obywatelskiej. Propozycja osoby?

Poseł Tomasz Szymański (KO):

Klub Koalicji zgłasza pana posła Ryszarda Wilczyńskiego.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Panie pośle, jest zgoda?

Poseł Ryszard Wilczyński (KO):

Tak.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dobrze. Czy możemy przez aklamację przyjąć uzupełnienie składu osobowego?

Głosy z sali:

Tak.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Bardzo dziękuję. Gratuluję wyboru i życzę owocnej pracy, ponieważ pierwsza praca będzie państwa czekała niedługo.

Szanowni państwo, państwo pozwolą, że w waszym imieniu przywitam gości zaproszonych na dzisiejsze posiedzenie Komisji. Witam pana Pawła Szefernaker, sekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji. Witam pana Pawła Głośniewskiego, zastępcę dyrektora Centrum Personalizacji Dokumentów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Mamy pana dyrektora?

Sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Paweł Szefernaker:

Nie.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Czyli zgłosił mi pan, panie ministrze, większą liczbę osób... To zapytam, czy jest pan Marcin Jakubowski? Jest. Witam pana dyrektora Departamentu Konsularnego MSZ. Czy jest pani Katarzyna Kopytowska? Witam pana dyrektora Cezarego Maliszewskiego, zastępcę dyrektora Departamentu Spraw Obywatelskich w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji. Witam wszystkie osoby, które są na Komisji, a których nie wymieniłem, i oczywiście panie i panów posłów.

Przechodzimy do pierwszego czytania rządowego projektu ustawy o dokumentach paszportowych. Bardzo bym prosił pana ministra o przedstawienie zarysu projektu ustawy, a panie i panów posłów o ewentualne pytania i uwagi. Tak jak powiedziałem, na końcu pierwszego czytania – po jego zamknięciu – chciałbym skierować projekt do podkomisji stałej do spraw obywatelskich, cudzoziemców i migracji. I jednocześnie chciałbym zakomunikować, że jest prośba, aby państwo przedstawili sprawozdanie do 10 stycznia, tak abyśmy 11 stycznia mogli przyjąć sprawozdanie na posiedzenie Komisji. Daję sporo czasu. Wówczas 12 albo 13 stycznia – w zależności od daty – ten projekt zostałby przyjęty i odbyłoby się trzecie czytanie. Tak abyśmy w lutym mogli już przyjąć poprawki Senatu i aby pan minister miał miesiąc na wydanie aktów, a ustawa mogła wejść w życie w marcu. Tak, panie ministrze?

Sekretarz stanu w MSWiA Paweł Szefernaker:

Tak, bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

OK. W związku z tym, panie ministrze, bardzo proszę o zabranie głosu.

Sekretarz stanu w MSWiA Paweł Szefernaker:

W związku z poranną rozmową z panem przewodniczącym, w której pan przewodniczący mnie poinformował, że rzeczywiście ta ustawa będzie procedowana na posiedzeniu podkomisji – stąd właśnie wynika dzisiejszy okrojony skład MSWiA.

Szanowni państwo, jeżeli chodzi o projekt ustawy... Obecna ustawa o dokumentach paszportowych została uchwalona w związku z koniecznością wprowadzenia do polskich

paszportów danych biometrycznych. To funkcjonuje od 2006 roku, tj. wizerunku twarzy i odcisków palców – od 2009 r. Parę miesięcy temu, podczas posiedzenia naszej Komisji procedowaliśmy podobnie rozwiązanie związane z danymi biometrycznymi drugiej cechy biometrycznej także w dowodach osobistych.

Na podstawie obecnie obowiązującej ustawy zbudowano system informatyczny do obsługi spraw paszportowych. Ustawa była wielokrotnie nowelizowana, realizując oczekiwane społecznie zmiany, np. odmiejscowienie wydawania paszportów.

Uruchomiony w 2015 r. System Rejestrów Państwowych obejmuje obecnie rejestry PESEL, dowodów osobistych i stanu cywilnego. Po kilku latach jest konieczność jego modernizacji i optymalizacji funkcjonujących w nim rejestrów, a także umożliwienia dołączenia kolejnych, nowych rejestrów. Bezpośrednim i kluczowym powodem opracowania projektu nowej ustawy, nad którym będziemy wspólnie pracować w Komisji – ustawy o dokumentach paszportowych – jest budowa nowego Rejestru Dokumentów Paszportowych. Zostanie on włączony do zintegrowanego Systemu Rejestrów Państwowych. Obecnie obsługę spraw paszportowych wspiera Paszportowy System Informacyjny, który składa się z dwóch podstawowych podsystemów: Centralnej Ewidencji Wydanych i Unieważnionych Dokumentów Paszportowych oraz Paszportowego Systemu Obsługi Obywatela. Mamy w tej chwili do czynienia ze zdecentralizowaną architekturą, która zakłada istnienie odrębnych wojewódzkich ewidencji paszportowych obok systemu. Wiąże się to nie tylko z dublowaniem danych gromadzonych w tych ewidencjach, lecz także generuje koszty ich utrzymania i uniemożliwia włączenie ich na stałe do Systemu Rejestrów Państwowych, co jest sprzeczne z Programem Zintegrowanej Informatyzacji Państwa. Konsekwencją Programu Zintegrowanej Informatyzacji Państwa jest włączenie Rejestru Dokumentów Paszportowych do Systemu Rejestrów Państwowych. W związku z tym są też potrzebne zmiany legislacyjne, które będziemy dzisiaj przedstawiać.

Nowe rozwiązania technologiczne umożliwiły dokonanie zmian w procesie wnioskowania o paszport. Nie będzie już potrzebne wypełnianie przez obywatela papierowego wniosku, który ze względu na specyficzne wymiary i odpowiednią gramaturę papieru jest dostępny wyłącznie w organie paszportowym, bez możliwości pobrania go wcześniej z Internetu. Od teraz wniosek będzie generowany bezpośrednio w Rejestrze przez urzędnika, a następnie jedynie podpisywany przez obywatela na dedykowanym urządzeniu. Urządzenia te zostały już dostarczone do wszystkich punktów paszportowych w kraju i za granicą.

Ponadto uruchomione zostaną nowe e-usługi. Wśród najważniejszych należy wymienić weryfikację ważności paszportu. Obywatel – a także uprawniony podmiot – będzie mógł weryfikować, czy dokument paszportowy jest ważny. Oprócz tego sprawdzenie, jakie dane są przetwarzane w rejestrze... Obywatel będzie mógł zweryfikować, jakie dane są przetwarzane w Rejestrze Dokumentów Paszportowych. Zgłoszenie utraty skutkujące unieważnieniem paszportu – obywatel będzie mógł zgłosić utratę dokumentu paszportowego, skutkującą automatycznym unieważnieniem tego dokumentu. Poza tym wyrażenie zgody na wydanie paszportu dla dziecka czy złożenie wniosku o wydanie paszportu dla dziecka – te usługi będą możliwe poprzez elektroniczne wyrażenie zgody przez jedno z rodziców na wydanie dziecku paszportu i wysłanie zgody do organu paszportowego.

Pierwotnie uruchomienie Rejestru miało nastąpić w 2021 r. Zaplanowano szereg szkoleń i warsztatów dla pracowników urzędów wojewódzkich oraz konsulatów. Plany te pokrzyżowała epidemia SARS CoV-2. Międzyresortowy Komitet Sterujący, zajmujący się rejestrami państwowymi, uwzględniając sytuację epidemiczną, zmienił termin wdrożenia w celu zachowania bezpieczeństwa osób zaangażowanych w projekt. Ostateczny termin wdrożenia wszystkich tych usług ustalono na 28 marca 2022 r. Działanie to umożliwiło m. in. dokonanie zmian w formacie szkoleń i warsztatów – z zaplanowanego pierwotnie trybu stacjonarnego również na tryb online.

Realizacja projektów informatycznych wymaga, aby towarzyszące im prawodawstwo odpowiadało wypracowanym rozwiązaniom technicznym. Stąd projekt tej ustawy. Prace parlamentarne nad przedstawionym projektem ustawy wiążą budowę nowego rejestru. Stopień zaawansowania prac nad projektem ustawy jest zbliżony z wysokim

stopniem zaawansowania technicznej budowy Rejestru Dokumentów Paszportowych. Przedstawiony projekt ustawy w pełni odpowiada potrzebom zdiagnozowanym w trakcie budowy Rejestru.

W projekcie ustawy uregulowano także szereg kwestii usprawniających proces wydawania paszportów. To są kwestie, o które bardzo często wnioskowali obywatele. Postanowiliśmy je usystematyzować. Chodzi m.in. o obniżenie do 12 lat granicy wiekowej, od której wydawane są paszporty z 10-letnim terminem ważności oraz podpisem i odciskami palców. Poza tym usystematyzowanie i uproszczenie opłat paszportowych – zrezygnowano z procentowego określania ulg na rzecz określania kwot wprost w przepisach. Co ważne, wysokość opłat pozostanie bez zmian. Kolejną kwestią jest uproszczenie procedury ubiegania się o drugi paszport – przeniesiono obsługę wydawania drugich paszportów do wojewodów i konsulów, odstępując od uzyskania uprzedniej zgody ministra spraw wewnętrznych i administracji. Przewidziano także wydłużenie okresu ważności drugich paszportów do lat 3, wydawanie paszportów tymczasowych przez MSWiA, paszporty tymczasowe z urzędu także w kraju, rozszerzenie katalogu podmiotów uprawnionych do posiadania paszportu tymczasowego i doprecyzowanie przepisów dotyczących orzeczeń sądowych w zakresie władzy rodzicielskiej – to jest wynik realizacji wyroku NSA, który wskazał, że zakres ograniczonej władzy rodzicielskiej musi wynikać wprost z orzeczenia.

Szanowni państwo, to są główne zmiany zaproponowane w tej ustawie. Zapewne konkretne rozwiązania będziemy omawiać na posiedzeniu podkomisji. Panie przewodniczący, szanowni państwo, Wysoka Komisjo, tytułem wstępu starałem się zarysować najważniejsze kwestie, które zostały unormowane w nowym projekcie ustawy.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dziękuję bardzo. Otwieramy dyskusję.

Mam tylko takie pytanie do pana, panie ministrze. Co ewentualnie było powodem zmiany w art. 28? Gdzie dotychczas był zapis, że jeden z rodziców osoby nieposiadającej pełnej zdolności do czynności prawnych podpisuje się pod wnioskiem, a teraz zamienili to państwo na „ojciec lub matka”.

Sekretarz stanu w MSWiA Paweł Szefernaker:

Mówimy o...

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Mówimy o obecnym art. 28 ust. 2.

Sekretarz stanu w MSWiA Paweł Szefernaker:

Jest to doprecyzowanie, które wynika z przepisu ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy, który w sposób jednoznaczny określa matkę i ojca. Rozwiązanie to niewątpliwie zapewnia większą spójność terminologiczną wewnątrz systemu polskiego prawa.

Szanowni państwo, myślę, że warto także – odpowiadając na pytanie pana posła – zwrócić uwagę na to, że MSWiA na początku grudnia tego roku, rozpatrując różnego rodzaju wnioski wynikające z tzw. sytuacji życiowych... Wnioski, które się pojawiają...

Bardzo często bywa w tej chwili taka sytuacja, że w transkrypcji zagranicznych aktów urodzenia taka wątpliwość się pojawia. Chodzi o transkrypcję aktów urodzenia dzieci, które są obywatelami Polski, a w myśl prawa innego państwa mają rodziców, którzy nie są ojcem i matką. My, wychodząc naprzeciw takim sytuacjom, przyjęliśmy rozwiązanie, że te kwestie w polskim prawie są uregulowane jasno i zasadniczo. To znaczy, że zgodnie z Kodeksem rodzinnym i opiekuńczym rodzice to ojciec i matka. Jednocześnie nie może to w żaden sposób – poprzez transkrypcję tego dokumentu – blokować wydania dziecku paszportu czy dokumentu tożsamości, czy też PESEL, a bardzo często pojawiała się obecnie taka interpretacja, która to dopuszczała. W efekcie dążymy w tej chwili do tego, żeby dokumenty paszportowe były wydawane bez transkrypcji zagranicznego aktu urodzenia. W takiej sytuacji w rejestrze PESEL odzwierciedlone są dane jednego z rodziców posiadającego polskie obywatelstwo. To podejście jasno wskazuje na chęć, by te sprawy były jasno realizowane bez względu na to, czy takie dziecko jest za granicą, czy jest w Polsce. Do tej pory problem transkrypcji był bardzo mocno podnoszony. Mam

nadzieję, że w tej chwili dzieci, które są wychowywane w tego typu rodzinach, nie będą miały takiego problemu, polski obywatel nie będzie miał tego problemu. A jasne wskazanie w rubryce ojca i matki pozwoli na wskazanie tego rodzica, który jest ojcem lub matką – tak aby dziecko mogło uzyskać dokument paszportowy.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

To ja mam jeszcze takie konkretne pytanie. Mamy, założmy, obywatelkę Polkę i mamy obywatelkę Holenderkę. Zawarły małżeństwo poza granicami kraju i zaadoptowały małe dziecko. To jak wtedy należy rozumieć matkę tego dziecka? W przypadku dwóch kobiet, bo za granicą taka rzecz jest dopuszczalna.

Sekretarz stanu w MSWiA Paweł Szefernaker:

Panie przewodniczący, chciałbym powiedzieć tak: każde dziecko ma matkę i ojca. Jeżeli jest wychowywane w takiej rodzinie, o jakiej pan mówi, to żeby uzyskać paszport lub dowód osobisty wpisujemy jednego rodzica. W tym przypadku, o którym pan mówi – matkę. Tak, aby to dziecko mogło uzyskać paszport. Polskie prawo nie zakłada możliwości, żeby wpisać dwie matki. Kodeks rodzinny i opiekuńczy jest tu jasny i stanowczy – tak wygląda polskie prawo.

Z drugiej strony, chcemy doprowadzić do takiej sytuacji, w której to dziecko nie będzie miało przez to problemów. Chciałbym zwrócić uwagę, że te problemy przez lata się pojawiały i przez lata te sprawy były niewyjaśniane. Choćby sytuacja z konsulatu w Londynie, czy sytuacja związana z brakiem wydania PESEL-u dzieciom w podobnych sytuacjach, o których pan mówi. Chcemy, aby te dzieci – polscy obywatele – mieli prawo do polskiego PESEL-u bez względu na to, w jakiej rodzinie się wychowują, ale z jasnym wskazaniem ojca i matki.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Artur Łącki (KO):

Dziękuję bardzo. Chciałbym podnieść następującą kwestię. Mianowicie wydanie paszportu jest w sumie uciążliwą procedurą dla obywatela. Zwróćmy uwagę, że mamy potrzebę stawić się dwukrotnie w organie paszportowym... To ja sobie tak poczekam, aż pan przestanie, bo pytanie jest do pana ministra oczywiście.

To oznacza, że w naszych realiach trzeba wziąć urlop na dwa dni. Zaznaczam, że przeciętnie obywatel ma maksymalnie 26 dni urlopu. Gdybyśmy policzyli koszt opłaty, koszt dojazdu, koszt zdjęcia – wcale nie mały – i do tego dwie utracone dniówki, to okaże się, że wydanie paszportu to tak naprawdę dla obywatela realny koszt ok. 1000 zł.

Zwracam uwagę na jeden element, a mianowicie kwestię umawiania się na spotkanie w sprawie złożenia wniosku. Pan minister powiedział, że osiągnęliśmy znaczący postęp, jeśli chodzi o informatyzację. Tak parafrazując. Ja tego nie widzę, jeżeli chodzi o funkcjonowanie organów paszportowych, bo nadal mamy umawianie się na spotkania jak za króla Ćwieczka. Szczęśliwy ten, kto się dodzwonił w ciągu godzinnego dzwonięcia. Dlatego chciałbym usłyszeć teraz od pana ministra, czy zapiszemy to w ustawie, że obywatel może się umówić elektronicznie, że zrobicie system rejestrowania się, jak choćby na szczepienie, w którym wybieramy sobie dowolną godzinę wtedy, kiedy nam pasuje? I to w dowolnym organie, bo proszę zwrócić uwagę, że mamy odmiejscowienie – to się zdarzyło, to jest szczęśliwa okoliczność. To jest moim zdaniem ważna kwestia.

Druga kwestia. Obywatela dużo bardziej interesuje nie to, jak są przetwarzane jego dane – bo je przekazał i się zgodził – tylko to, kiedy ten paszport dostanie. No i co z tym faktem? Pan minister wie, ile jest zdarzeń, kiedy nagle ludzie uświadamiają sobie, że ich paszport nie tyle stracił ważność, ale nie ma tej półrocznej rezerwy, która jest wymagana przez wiele krajów, aby wjechać na jego terytorium lub je opuścić. Tu mówimy o różnych przypadkach urlopowych, wypoczynkowych itd., itd. Pojawia się więc ważna kwestia, czy przewidujemy taką sytuację, że np. będzie wyższa opłata za szybkie wyrobienie, szybką ścieżkę. Na przykład podwojona. Ponieważ rekordowy znany mi czas wyrobienia paszportu to dwa dni. To jest rekord od złożenia wniosku do wydania paszportu. Dwa dni. Znam taki rekord, to się da zrobić w wyjątkowych przypadkach. Ale to nie

o to chodzi, żeby tym ekstratrybem to załatwiać, tylko o to, żeby obywatel miał szansę. Dlatego że nie jest winą obywatela...

Czy ja mogę państwa przeprosić, bo sam siebie przestaję słyszeć. Zaraz skończę.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Panowie posłowie, bardzo proszę o umożliwienie panu posłowi wypowiedzi.

Poseł Artur Łącki (KO):

Żeby doprowadzić do sytuacji, w której obywatel rzeczywiście może zobaczyć, kiedy ten paszport może zobaczyć, kiedy ten paszport będzie mu wydany. To jest bardzo ważne.

I jeszcze taki drobiazdek. Jest długa lista osób, które mogą otrzymać paszport dyplomatyczny. Nie wiem, dlaczego na tej liście brakuje konsekwentnie wojewodów. Wojewodowie to są ci, którzy prowadzą nieraz jakąś współpracę transgraniczną – a ich nie ma, musieliby przez ministra spraw wewnętrznych to załatwiać. Wszyscy posłowie mogą wystąpić o paszport dyplomatyczny. Jeżeli podsekretarze stanu – których jest setka, a może stu pięćdziesięciu, już nawet nie wiem ilu – mogą o niego wystąpić, to dlaczego szesnastu wojewodów nie może dostać paszportu dyplomatycznego? Takie kwestie zgłaszam.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Panie ministrze, ponieważ widzę, że jeszcze dwie osoby się zgłosiły, to może poprosimy, żeby zabrały głos. Pani poseł Katarzyna Piekarska i potem pan Piotr Borys. Jeżeli ktoś jeszcze chce się zgłosić, to w następnej turze pytań, a po tej dwójce mógłby pan minister odpowiedzieć, dobrze?

Bardzo proszę, pani poseł Piekarska.

Poseł Katarzyna Maria Piekarska (KO):

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo...

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Proszę włączyć mikrofon.

Poseł Katarzyna Maria Piekarska (KO):

To jeszcze raz zacznę. Szanowny panie przewodniczący po raz drugi, szanowni państwo również po raz drugi, mam szereg drobnych uwag do tej ustawy. Jednak rzeczywiście miejscem na ich zgłoszenie będzie chyba podkomisja. Natomiast teraz mam pytanie dotyczące wejścia w życie tej ustawy. Ona wejdzie bardzo szybko. Według zapisu już na koniec marca przyszłego roku. Biorąc pod uwagę, że przyjmie ją Komisja, Sejm i potem Senat, czyli będzie naprawdę mało czasu, zanim ta ustawa wejdzie w życie. Czy to nie jest państwa zdaniem jednak okres zbyt krótki, żeby wszyscy zapoznali się ze zmianami w tej ustawie?

Drugie pytanie. Chodzi o zabezpieczenie tego Rejestru. Sama budowa Rejestru Dokumentów Paszportowych i dostępu do niego za pomocą e-usług dla obywateli jest słuszna. Jednak – biorąc pod uwagę te zabezpieczenia, którymi państwo dysponują i przecieki z tym związane – boję się, że może to doprowadzić do różnych przykrych spraw. Dlatego pytam, w jaki sposób będą państwo ten Rejestr zabezpieczali, żeby nikt się tam nie dostał i nie zrobił szkody. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Poseł Borys.

Poseł Piotr Borys (KO):

Zasadniczych uwag do projektu ustawy nie mam. Myślę, że te szczegóły będą wyjaśniane jeszcze na poziomie podkomisji. Ale chciałbym tylko, korzystając z obecności pana ministra, zapytać o jedną sprawę, o którą prosili mnie obywatele. We wszystkich nowych paszportach na części personalnej wydawana jest dewiza „Bóg, Honor, Ojczyzna”. Ja jestem oczywiście osobiście za i z chęcią bym z tego skorzystał. Tylko co z osobami, których kwestie światopoglądowe nie są tożsame z tą dewizą? Wiele takich uwag otrzymuję. Rozmawiałem nawet z księdzem ewangelickim, który mówił, że nie życzy sobie takiej dewizy. Chciałbym zapytać, bo wiem, że w tej sprawie były również stosowne

pisma i interwencje rzecznika praw obywatelskich. Może to powinna być kwestia wyboru, a nie rzecz narzucona instrumentalnie wszystkim. Chciałbym zapytać pana ministra o te kwestie, ponieważ wiem, że one były rozstrzygane jeszcze w interwencji rzecznika praw obywatelskich. Podkreślam raz jeszcze – dla mnie jest OK, natomiast uważam, że każdy powinien mieć wybór, jeżeli chodzi o kwestie światopoglądowe, który gwarantuje konstytucja.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dziękuję i bardzo proszę, panie ministrze. Mam tylko jeszcze pytanie – czy ktoś jeszcze chciałby zabrać głos?

Nie widzę. Czyli rozumiem, że mogę zamknąć listę pytających i po wypowiedzi pana ministra zamkniemy pierwsze czytanie.

Sekretarz stanu w MSWiA Paweł Szefernaker:

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, odpowiadając na państwa pytania... Jeżeli chodzi o kwestię związaną z zapisywaniem się. To bardzo ważny problem, który pan poseł podjął. On wybrzmiał jeszcze bardziej podczas epidemii COVID. Osobiście, w związku z nadzorem w MSWiA nad wojewodami, poprosiłem wojewodów o wypracowanie takiego systemu na czas pocovidowy po trzeciej fali – czyli maj, czerwiec, lipiec – bo tych wniosków było znacząco więcej niż w poprzednich miesiącach, kiedy były lockdowny. I rzeczywiście tutaj staraliśmy się... Były wydłużone godziny pracy urzędu, jak również praca urzędu – wydziałów paszportowych – w dni wolne od pracy. Tak że w soboty na przykład przyjmowano wnioski.

Poseł Artur Łącki (KO):

Teraz tego nie ma. Ani po godzinach, ani...

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Ale prosiłbym, panie pośle, w jakimś porządku zadać pytanie.

Sekretarz stanu w MSWiA Paweł Szefernaker:

To było do września. Ale chciałbym powiedzieć, że pan dotknął bardzo ważnej kwestii, ponieważ możliwość zapisywania się w różnych urzędach różnie wygląda. W części robi się to telefonicznie, w części w formie elektronicznej. Ten system jest w tej chwili mocno zdecentralizowany. Jego centralizacja pozwoli na to, abyśmy mogli w ujednolicony sposób zacząć działać z urzędami wojewódzkimi w kwestii sposobu rejestracji. Chciałbym złożyć zobowiązanie, że do tego będziemy dążyć. W ogóle ujednoczenie Systemu Rejestrów Państwowych powinno nam pozwolić na to, aby docelowo można było składać wnioski w każdym urzędzie miejskim. Tylko ta deklaracja jest deklaracją wybiegającą w przyszłość dalej niż kilka miesięcy. To też pozwoli na to, żeby nie było takich wycieczek, o których pan mówi, że mieszkańcy muszą dojeżdżać do delegatury. W wielu urzędach, np. powiatowych czy miejskich, jest dziś taka możliwość. Ujednoczenie tego systemu na pewno pozwoli nam na to, żeby działać w ten sposób, proobywatelsko. Te działania mają na celu dojście do tego, o czym pan mówi.

Jeżeli chodzi o kwestię informatyzacji, o której pan również mówił. W tej chwili użytkownik będzie otrzymywał SMS-a o tym, że zbliża się koniec ważności dokumentu. Do tej pory tego nie było. W wakacje są największe kolejki, dlatego że jak jest już wykupiony wyjazd, to bardzo często dopiero wtedy obywatele zwracają uwagę na to, że nie ma ważnego paszportu albo jak już jest ustalony urlop. W związku z tym myślę, że to jest niezwykle ważna proobywatelska usługa, która dzięki tej ustawie również będzie realizowana, która będzie wychodziła naprzeciw oczekiwaniom. Jako minister, który jest odpowiedzialny za nadzór organizacyjny nad wojewodami, również uważam, że w wyniku tej ustawy różne tryby możliwości zapisywania się do urzędów wojewódzkich należy uregulować i ujednoczyć. Jeżeli jest to możliwe w jednym urzędzie za pomocą elektroniczną, to czemu nie mogłoby być w innych. Tutaj się z panem zgadzam.

Jeżeli chodzi o wejście w życie ustawy, bo padło pytanie... Nie jest to zbyt krótki czas. Te rozwiązania są nieznaczne, proobywatelskie. A wejście w życie tej ustawy w konkretnym dniu... Tak to musi wyglądać, ze względu na to, że w konkretnym dniu ruszy nowy system informatyczny. To znaczy, że nie możemy w przypadku tej

ustawy zwiększyć *vacatio legis*. Czekaliśmy także z tą ustawą na to, żeby ona spełniała wszelkiego rodzaju kwestie techniczne. Gdybyśmy ją wcześniej zaczęli procedować, to pewnie mogłaby nie zapewniać wszystkich tych rozwiązań, które zostały w ramach konsultacji, procedowania i tworzenia systemu Rejestru Dokumentów Paszportowych utworzone.

Jeżeli chodzi o kwestię zabezpieczeń paszportów... Przepraszam, systemu informatycznego. Nie wiem, o jakich pani poseł mówiła problemach informatycznych, jeżeli chodzi o rejestry państwowe. Znam wypowiedź pana posła, ministra Biernackiego, z którą się zgadzam w 100%, że polskie systemy są systemami bardzo bezpiecznymi. Mówię o rejestrach państwowych, panie pośle. Rozumiem, że państwo w toku debaty sejmowej, parlamentarnej mogą nawiązywać do różnych sytuacji, które mają miejsce, powiedzmy sobie – wycieków. Nie dotyczą one jednak wycieków z rejestrów państwowych, o których dzisiaj rozmawiamy. Chodzi o pocztę elektroniczną. Te przepisy jako takie poczty elektronicznej nie dotyczą, dotyczą rejestrów państwowych. O szczegółach zapewne będziemy mogli więcej powiedzieć podczas posiedzenia podkomisji, kiedy będą przedstawiciele Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, departamentów byłego Ministerstwa Cyfryzacji. Wtedy będziemy mogli powiedzieć więcej o szczegółach. My dzisiaj reprezentujemy MSWiA, które odpowiada za proces legislacyjny. Wszelkiego rodzaju kwestie dotyczące zabezpieczeń systemów informatycznych to kompetencja byłego Ministerstwa Cyfryzacji, dziś Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Jeżeli chodzi o kwestie dewizy „Bóg, Honor, Ojczyzna”, to ta ustawa w żaden sposób nie dotyka tego tematu. On się rzeczywiście pojawiał, także w zapytaniach, na które odpowiadaliśmy odpowiednim organom. Na początku, kiedy weszła w życie, pojawiło się parę pism od obywateli, ale to były jednostkowe przypadki. Mogę na podkomisję przygotować odpowiedź na to, jak to wygląda, jeżeli chodzi o kwestię interwencji, bo nie jestem w stanie odpowiedzieć na to pytanie. Chciałbym dodać jednak, że jest to znaczący element zabezpieczenia paszportu, tak że warto o tym mówić. Także w wielu innych dokumentach wydawanych w innych państwach pojawiają się takie zwroty mający taki charakter, o jakim mówimy. Nie jest to jakieś rozwiązanie wyjątkowe. I to tyle, ile mógłbym na tym etapie odpowiedzieć.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dziękuję bardzo. Pan poseł, rozumiem, że chciał *ad vocem* albo uzupełnić, tak?

Poseł Artur Łącki (KO):

Dziękuję serdecznie, panie ministrze, za otwartość w tej kwestii bieżącej ważnej dla obywateli. Ja miałbym jednak taką małą prośbę i sugestię, żeby zrobić tak, żeby przynajmniej raz w tygodniu w każdym organie paszportowym było do 18. I jedna sobota, jeden dzień wolny. To nie jest żaden problem. Ja jako wojewoda robiłem takie rzeczy i, niestety, ludzie musieli to przyjąć i tak to funkcjonowało. Tak że tak to ma wyglądać.

Byłoby też dobrze, gdyby pan minister powiedział mniej więcej – nie musi być dzisiaj – kiedy ta elektroniczna możliwość zapisywania się na wizytę będzie. Myślę, że na podkomisji jeszcze porozmawiamy w ogóle o tych kwestiach... Również o wykorzystaniu aplikacji mObywatel do śledzenia ważności swoich dokumentów, bo po to mamy tę aplikację mObywatel, żeby z niej korzystać. Dziękuję jeszcze raz za otwartość.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Pani poseł – ja nie wiem, jeszcze jedno dodatkowe pytanie czy pytanie do braku odpowiedzi? Zamknąłem już listę pytających, więc nie wiem, czy pani poseł chce jeszcze tylko dopytać.

Poseł Katarzyna Maria Piekarska (KO):

Nie, ja tylko chciałam przypomnieć, że kilka takich poważnych wycieków jednak było. Nie dotyczyło to tylko prywatnej poczty pana ministra Dworczyka, który z prywatnej poczty wysyłał informację dotyczące państwa. Przypomnę wyciek danych wrażliwych sędziów, m.in. ze szkoły dla sędziów i prokuratorów, wyciek danych z kilku komend... Ostatnio była też duża wpadka i wyciek tajnych współpracowników Policji, informowały

o tym media. Nawiasem mówiąc, wydaje mi się, że też powinniśmy się nad tym pochylić. Więc to tak nie jest... Stąd moja troska, że jak stworzymy już nowy rejestr, to żeby on był jak najlepiej zabezpieczony.

Jeszcze jedno pytanie w kontekście tego, o co pytał pan Borys. Czy będzie nowy wzór paszportów, czy one się nie zmieniają? Same paszporty. Jak to jest?

Sekretarz stanu w MSWiA Paweł Szefernaker:

Nie zmieniają się. Nie zmienia się wzór paszportu.

Posel Katarzyna Maria Piekarska (KO):

To znaczy, że zostanie ten „Bóg, Honor, Ojczyzna”, tak?

Sekretarz stanu w MSWiA Paweł Szefernaker:

Pozostanie ten paszport, który do tej pory jest. Z tą dewizą, o której pani mówi.

Posel Anna Maria Siarkowska (PiS):

Zła dewiza? Komu przeszkadza taka dewiza?

Posel Piotr Borys (KO):

Przepraszam, mogę tylko jedno zdanie do pana ministra?

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Tak. Pani poseł, zamknąłem listę pytań, ale w drodze wyjątku dopuszczę panią. Bardzo proszę, panie pośle.

Posel Piotr Borys (KO):

Chciałem tylko zapytać, wie pan... Panie ministrze, rozumiem, że wzór paszportu jest oznaczony i nawiązuje do części historycznej. Tu chodzi przede wszystkim o to, czy akurat ten hologram musi być w części ze zdjęciem i danymi personalnymi? Oczywiście paszport może mieć swoje wzornictwo nawiązujące do historii i tradycji II Rzeczypospolitej i to jest OK. Chodzi tylko o te elementy przypisane po prostu do... Mówię, że może być, prawda? Mówię o wzorze całego dokumentu, iluś tam stron. Chodzi tylko, czy musi być to w części personalnej, dokładnie koło osoby, zdjęcia i nazwiska. Gdyby pan minister mógł to po prostu sprawdzić i informację przekazać na podkomisji. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Proszę, pani poseł Siarkowska chciała zadać pytanie, to już pozwolę pani poseł. Wtedy odpowie pan wszystkim.

Nie zalogowała się pani. Chyba koleżanka udostępni swój mikrofon.

Posel Anna Maria Siarkowska (PiS):

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, panie ministrze, wysoka Komisjo, tylko tytułem komentarza. Wydaje mi się, że dewiza „Bóg, Honor, Ojczyzna” nie powinna nikomu przeszkadzać, zarówno osobom wierzącym, jak i niewierzącym. Zgodnie z preambułą konstytucji zresztą, która się odwołuje przecież do ludzi, którzy wierzą w Boga, jak i tych ludzi, którzy te wartości wywodzą z innych źródeł. Natomiast wydaje mi się, że akurat to, co jest w naszej tradycji, jest związane z tradycją tak naprawdę republikańską, tak? Republika, rzecz publiczna, troska o dobro wspólne... Myślę, że nie powinniśmy akurat na tym poziomie toczyć jakiegokolwiek sporu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dziękuję bardzo. Proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MSWiA Paweł Szefernaker:

Powtarzam: wzór nie będzie zmieniany tą ustawą, więc ta kwestia nie dotyczy bezpośrednio ustawy. Jeżeli chodzi o kwestie zabezpieczeń, szczegółowo możemy wyjaśnić je już podczas prac podkomisji, tak jak pan poseł prosił, kwestię hologramów także bardzo chętnie przedstawimy, jeżeli taka będzie wola Komisji

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dziękuję bardzo. Na tym zakończyliśmy pierwsze czytanie. Niezgłoszony został wniosek o wysłuchanie publiczne, w związku z tym, tak jak się umówiliśmy, projekt zostaje

przekazany do podkomisji stałej do spraw obywatelskich, cudzoziemców i migracji. Jednocześnie proszę, aby pan przewodniczący przedstawił Komisji sprawozdanie do końca 10 stycznia, tak abyśmy 11 stycznia – o ile dobrze pamiętam – mogli rozpatrzyć sprawozdanie podkomisji. Ponieważ, jak już państwo wiecie, w porządku obrad planowanym na 12–13 stycznia ten punkt jest wpisany, abyśmy mogli przedłożyć sprawozdanie pani marszałek.

Tak, panie przewodniczący? Trzeba było się przygotować, pan się zgłasza, a dopiero pan się uruchamia.

Posel Jan Szopiński (Lewica):

Panie przewodniczący, chciałbym, korzystając z okazji, zaprosić wszystkich członków podkomisji na obrady dnia 4 stycznia o godzinie 11.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dziękuję bardzo. Czyli pan przewodniczący w swojej łaskawości zostawia państwu całe święta do wypoczynku. Proszę?

Posel Jan Szopiński (Lewica):

Po konsultacji – 12. 4 stycznia o godzinie 12.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Nie, będziemy mieć, panie ministrze, problem, dlatego że to jest okres świąteczny, więc... A w czym jest problem? Pan minister chciałby zapytać, czy w przyszłym tygodniu... Bardzo proszę, panie ministrze...

Sekretarz stanu w MSWiA Paweł Szefernaker:

Poza mikrofonem.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Ale to przecież nic to nie zmienia, panie ministrze, jak czwartego się spotkamy. Nie wiem, czy jesteśmy w stanie posłów zmusić, żeby przyjechali w tygodniu przedświątecznym.

Sekretarz stanu w MSWiA Paweł Szefernaker:

Poza mikrofonem.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Nie, nie możemy. Dlatego że posiedzenie Sejmu, panie ministrze, jest 12–13 stycznia. Ja na posiedzeniu Sejmu muszę przedłożyć sprawozdanie Komisji. 11 stycznia przyjmuję sprawozdanie podkomisji. A podkomisja mi w jeden dzień po prostu tego nie zrobi. Podkomisja może się spotkać najpóźniej 10 stycznia, żeby przedłożyła mi 11 stycznia...

Panie pośle, czy jest pan w stanie zrobić... Ponieważ tutaj pan minister ma, widzę, jakiś problem z 4 stycznia. A którego pan może? 10 stycznia? Pan minister pyta, czy 10 stycznia od rana mógłby pan zacząć?

Posel Jan Szopiński (Lewica):

Tak.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Czy zdążą państwo z całym sprawozdaniem?

Sekretarz Komisji Anna Pilarska:

Czy ja mogę? Biuro Legislacyjne musi zdążyć to zrobić i oddać sprawozdanie.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Mam pytanie do Biura Legislacyjnego. Czy jeżeli będą skończone prace, założymy, 10 stycznia o godzinie 17, to czy jesteście państwo w stanie na 11 stycznia na godzinę 12... Pani Aniu, na którą mamy przewidzianą Komisję, na 12?

Sekretarz Komisji Anna Pilarska:

Nie pamiętam na którą godzinę, na razie jeszcze nie zwoływałam. Chyba na 12.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Czy są państwo w stanie to przerobić, czy potrzebujecie więcej czasu? Panowie mecenasi?

Poseł Katarzyna Maria Piekarska (KO):

Przepraszam, czy ja mogę?

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Zaraz, poczekam, aż biuro nam odpowie.

Legislator z Biura Legislacyjnego Piotr Podczaski:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, wszystko zależy od liczby zmian, które zostaną zaproponowane w projekcie. Jeżeli tych zmian będzie dużo, to będzie to uciążliwe i trudne do przeprowadzenia. Natomiast oczywiście pracowaliśmy już w krótszym terminie.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Proszę, panie pośle.

Poseł Artur Łącki (KO):

Mam propozycję, żebyśmy zostali przy tym 4 stycznia. Przecież pan minister ma kompetentnych ludzi. Ten projekt nie wydaje się ani kłopotliwy, ani drażliwy, ani budzący jakieś szczególne wątpliwości. Nie wygląda na to, żebyśmy musieli nad nim pracować jakoś szczególnie długo. Uważam, że spokojnie możemy go przeprocudować. Jak się zacznie, że mamy przyjechać 10 stycznia, i to od rana, to znaczy, że będziemy musieli przyjechać 9 stycznia i znowu cały tydzień spędzimy tutaj. To po prostu nie jest konieczne.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Mam pytanie do pana przewodniczącego Szopińskiego. Czy jeżeli pan minister po prostu by nie mógł, a będą upoważnieni dyrektorzy departamentów – poprowadzi pan podkomisję?

Poseł Jan Szopiński (Lewica):

Panie przewodniczący, przyjmuję takie tłumaczenie. Zwołujemy posiedzenie 4 stycznia, aby wywiązać się przed tym 10 stycznia.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Panie ministrze, prośba – jeżeli pan nie będzie mógł, to przyjdą umocowani dyrektorzy. I tak wiadomo, że oni pracowali nad tym projektem, nad tą ustawą. Pan najwyżej po prostu odwiedzi i pojawi się na posiedzeniu Komisji, kiedy będziemy rozpatrywali ten projekt. I tak będziemy to robić punkt po punkcie. Czy jest na to zgoda?

Sekretarz stanu w MSWiA Paweł Szefernaker:

Tak.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

OK.

Poseł Jan Szopiński (Lewica):

Zatem 4 stycznia o godzinie 12.00.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dobrze. Spotykamy się jeszcze raz, więc nie składam państwu życzeń świątecznych. Spotykamy się jutro o godzinie 20. Dziękuję bardzo.

Zamykam posiedzenie Komisji.